

NACZELNA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych

NiPiP-NRPiP-DS.015.62.2020

Warszawa, 7 maja 2020 r.

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

W związku z prośbą o interwencję dotyczącą sytuacji pielęgniarek i położnych zamieszkujących na terenach przygranicznych RP w imieniu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych zwracam się z uprzejmą prośbą o pilną zmianę przepisów § 3 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 792), dalej zwany także rozporządzeniem, w zakresie umożliwiającym wykonywanie zawodu medycznego, w szczególności pielęgniarki i położnej w strefie przygranicznej.

Pragniemy przypomnieć, iż zgodnie z § 3 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia: „ 3. *Od dnia 4 maja 2020 r. obowiązku, o którym mowa w § 2 ust. 2, nie stosuje się w przypadku przekraczania granicy państwowej stanowiącej granicę wewnętrzną w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.):*

1) *w ramach wykonywania czynności zawodowych, służbowych lub zarobkowych w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie sąsiadującym przez osoby wykonujące te czynności w tych państwach;*

2) *przez uczniów i studentów pobierających naukę w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie sąsiadującym.*

4. *Osoby, o których mowa w ust. 3, przekraczając granicę państwową, są obowiązane udokumentować funkcjonariuszowi Straży Granicznej wykonywanie czynności zawodowych,*

służbowych lub zarobkowych lub pobieranie nauki w Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie sąsiadującym.”.

Jednocześnie wprowadziliście Państwo niezrozumiały dla Nas całkowity zakaz swobodnego wykonywania zawodu medycznego, w tym zarówno dla pielęgniarek i położnych wykonujących zawód w formie zatrudnienia zależnego, jak i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, w strefie przygranicznej.

Zgodnie bowiem z § 3 ust. 5 rozporządzenia: Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do osób wykonujących zawód medyczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) oraz osób wykonujących czynności zawodowe, służbowe lub zarobkowe w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818 i 2473).

Pragniemy zauważyć, iż kwestie związane z przemieszczaniem się osób zamieszkujących na terenach przygranicznych w sposób szczególny są regulowane w prawie europejskim, a tym samym w prawie polskim. Sytuacja pielęgniarek i położnych z obszaru przygranicznego wymaga odrębnego namysłu z uwagi na specyfikę miejsca zamieszkania i możliwości dodatkowego zarobkowania. Obecnie mamy zarówno przypadki gdy pielęgniarka czy położna mieszka na terytorium Polski, a pracuje tylko w podmiocie leczniczym innego kraju UE, np. Niemiec czy Czech, albo pielęgniarka lub położna pracuje jednocześnie w podmiotach leczniczych dwóch różnych państw, np. Polsce i Czechach.

Natomiast zapisy ww. rozporządzenia wywierają negatywne skutki społeczne, zawodowe i rodzinne dla ww. pielęgniarek i położnych.

Po pierwsze, osoby zamieszkujące na stałe w Polsce w strefie przygranicznej i pracujące tylko w podmiocie leczniczym w innym państwie UE są w sytuacji „przymusu” dokonywania wyboru pomiędzy utrzymaniem dotychczasowego miejsca pracy a realizacją swoich praw i obowiązków związanych z posiadaniem rodziny. Jednocześnie nie każda osoba może na okres nieokreślony trwania stanu epidemii pozostawić dzieci pod opieką innych osób, aby zamieszkać na terenie innego państwa UE w celu utrzymania dotychczasowego zatrudnienia. Sam już fakt postawienia kobiety w takiej sytuacji wyboru – uważamy za naruszający godność człowieka. Ponadto nie każda z kobiet może zaprzestać wykonywania pracy, właśnie z uwagi na

konieczność zapewnienia rodzinie godnych warunków życia. Sam fakt zaistnienia COVID-19 nie jest w obecnej sytuacji uzasadnieniem do dokonywania takich wyborów.

Po drugie, osoby wykonujące zawód pielęgniarki lub położnej i zamieszkujące w strefie przygranicznej, a wykonujące zawód w Polsce i innym państwie UE, są w gorszej sytuacji, niż osoby nie wykonujące zawodu medycznego, a także pracujące w Polsce i innym państwie UE w podmiocie leczniczym, np. salowe, ochrona obiektów, kucharki, osoby sprzątające, itp.

Ponadto w świetle przepisów przyjętego rozporządzenia widoczne jest zróżnicowanie prawnej i zawodowej sytuacji w grupie zawodowej pielęgniarek i położnych. Pielęgniarki i położne na terytorium Polski mogą wykonywać pracę w różnych podmiotach leczniczych, a obecnie ograniczenia dotyczą szpitali jednoimiennych. Natomiast pielęgniarki i położne nie mogą łączyć pracy w podmiocie leczniczym w Polsce i innym przygranicznym państwie UE. Takie rozwiązanie stoi w opozycji do art. 32 Konstytucji RP, który wskazuje, iż:” 1. Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. 2. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.”.

Bez wątpienia wprowadzone rozwiązania naruszają także art. 22 Konstytucji RP zgodnie z którym ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Zapis ten odnosi się również do swobodnego wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej w ramach prowadzonej praktyki zawodowej, nie tylko na terytorium Polski, ale również w strefie przygranicznej w innym państwie UE. Zgodnie z prawem europejskim i polskim pielęgniarka i położna może wykonywać zawód stale, tymczasowo lub okazjonalnie w ramach strefy przygranicznej w formie działalności gospodarczej.

Reasumując, wnosimy jak powyżej o zmianę przepisów rozporządzenia i umożliwienie ww. osobom wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej w strefie przygranicznej na zasadach poszanowania praw i wolności obywatela, pracownika i przedsiębiorcy.

Zofia Małas

Prezes NRPiP